

MAATSCHAPPELIJK EN CREATIEF AANBESTEDEN

- Experimenteer met een precommerciële aanbestedingspraktijk (SBIR) in het ruimtelijk domein om cross-sectorale samenwerking uit te lokken, waarbij de creatieve sector, wetenschap en eventueel marktpartijen betrokken worden.
- Stimuleer een ruimer aanbod van contractvormen/aanbestedingstypen, afhankelijk van de opgaven.
- Beoordelingscommissies moeten voor een substantieel deel bezet worden door inhoudelijke deskundigen, zoals architecten, stedenbouwkundigen, duurzaamheid experts, historici. Het is wenselijk dat deze beoordelingscommissie van het begin tot het einde het aanbestedingsproces gaat begeleiden.
- Schep ruimte voor routes voor talentontwikkeling, bijvoorbeeld door gebruik te maken van een open oproep en/of wildcards bij aanbestedingen.
- Onderzoek de mogelijkheid om met innovatievouchers te werken.

OVERHEID ALS 'MATCHMAKER'

- Stimuleer brancheorganisaties deel te nemen aan het 'matchmaking proces'. Bijvoorbeeld door informatie over de inhoud van architectendiensten te communiceren voor de selectie van de juiste dienst bij de opgaven/vraag.
- Stimuleer internationale matchmaking, en zet dit instrument ook in ons land in.
- Benut het sectorinstituut om zowel inhoudelijk, ondersteunend als praktisch een platformfunctie te vervullen ten behoeve van cross-sectorale en internationale allianties.
- Zet de algemene aanbestedingskalender in voor een breder doel, zoals de creatieve industrie.

Goed opdrachtgeverschap *in de architectuursector*

Vragen naar de onbekende weg

Raad voor Cultuur
R.J. Schimmelpennincklaan 3
2517 JN Den Haag
Postbus 61243
2506 AE Den Haag
t +31(0)70 310 66 86
f +31(0)70 361 47 27
info@cultuur.nl
www.cultuur.nl

**RAAD
VOOR
CULTUUR**

In het advies ‘Goed opdrachtgeverschap – Vragen naar de onbekende weg’ schetst de Raad voor Cultuur een beeld van de stand van zaken rondom het opdrachtgeverschap in de architectuursector. De raad doet in het advies ook een serie voorstellen om het opdrachtgeverschap te bevorderen. Deze aanbevelingen zijn hiernaast op een rij gezet.

De raad heeft ter voorbereiding op het advies een ad hoc commissie samengesteld met professionals op het gebied van architectuur en stedenbouw. Hij heeft daarnaast gesproken met allerlei belanghebbenden uit de sector: vertegenwoordigers van het Topteam Creatieve Industrie en het College van Rijksadviseurs, adviseurs op het gebied van architectuurbeleid, landschapsbeleid, infrastructuur en erfgoedbeleid. De raad heeft aanvullend ook een expertmeeting georganiseerd met betrokkenen uit de architectuursector, onder wie ontwerpers, ondersteunende instellingen, ontwikkelaars en opdrachtgevers.

De raad vindt dat goed opdrachtgeverschap een voorwaarde is bij de totstandkoming van ruimtelijke kwaliteit in stad en land. De huidige maatschappelijke uitdagingen vragen om creativiteit en innovatie. Een goed opdrachtgever stimuleert deze via een open vraagstelling en door crossovers vanuit diverse sectoren te stimuleren. Het is volgens de raad belangrijk om ontwerpers te betrekken in de verkenning van de opgaven waar we nu voor staan. Er moeten platforms worden ingericht waar vraag en aanbod elkaar kunnen vinden.

AANBEVELINGEN UIT GOED OPDRACHTGEVERSCHAP VRAGEN NAAR DE ONBEKENDE WEG:

OVERHEID ALS ‘LEADING CUSTOMER’

- Vervul een voorbeeldfunctie door in samenwerking met lokale overheden en de Rijksgebouwendienst een apart programma op te zetten voor ontwerponderzoek ten behoeve van actuele ruimtelijke vraagstukken, zoals herbestemming van leegstaande rijksgebouwen en/of rijksgebieden, met Den Haag als voorbeeld. De fusie van de Rijksgebouwendienst (RGD) met het Rijksvastgoed en Ontwikkelingsbedrijf (RVOB) biedt goede kansen voor ontwerponderzoek. Een en ander in samenspraak met andere partijen, zoals het Herbestemmingsteam.

PROFESSIONALISERING VAN DE OPGAVEFORMULERING

- Stimuleer als (rijks)overheid het formuleren van open vragen/opdrachten, waarmee creativiteit naar voren wordt gehaald.
- Stimuleer een praktijk waarin uitvragen meer inhoudelijk, in termen van ruimtelijke beleving, worden geformuleerd.
- Ondersteun als (rijks)overheid de totstandkoming van een ‘waardenkader’, waarbinnen esthetiek gecombineerd wordt met functionaliteit en duurzaamheid.
- Zet met de Rijksbouwmeester en het College van Rijksadviseurs in op de aanpak van departementaal overstijgende, ruimtelijke vraagstukken op rijksniveau - vergelijkbaar met de kwaliteitsteams - en op lokaal niveau.
- Breidt het programma Stedenbouw van het Stimuleringsfonds voor Architectuur uit met een onderzoek naar nieuwe ontwerpmethoden voor sociaal- maatschappelijke uitdagingen zoals gezondheidszorg, krimp, scholen, voorzieningen in de wijken en buurten, et cetera.
- Biedt permanente en up-to-date (bij)scholing aan bestuurders en andere ‘eenmalige’ opdrachtgevers.